Europaparlamentet
2019-2024

Utskottet för utrikesfrågor

2023/0441(CNS)

21.2.2024

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

från utskottet för utrikesfrågor

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv (EU) 2015/637 om samordnings- och samarbetsåtgärder för underlättande av konsulärt skydd till icke-företrädda unionsmedborgare i tredjeländer och direktiv (EU) 2019/997 om införande av en provisorisk EU-resehandling
(COM(2023)930 – C9-0015/2024 – 2023/0441(CNS))

Föredragande av yttrande (*): Nacho Sánchez Amor

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 57 i arbetsordningen

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

I kommissionens förslag förutses en betydande utvidgning av Europeiska utrikestjänstens och EU-delegationernas roll och verksamhet, inbegripet nya och ändrade bestämmelser om krisberedskap och krishantering vid kriser utanför Europeiska unionen.

I enlighet med punkt I.3 i bilaga VI till arbetsordningen omfattas tillsynen över utrikestjänsten och dess olika avdelningar, inbegripet organisationen och funktionen inom EU-delegationerna och utrikestjänstens krishanteringscentrum, av utrikesutskottets (AFET) exklusiva behörighet. EU-delegationernas arbete omfattar också genomförandet av unionsmedborgarnas rätt till skydd på tredjeländers territorium i enlighet med artikel 35 i fördraget om Europeiska unionen.

Hur utrikestjänsten, EU:s delegationer och krishanteringsstrukturerna ska organiseras och fungera fastställs i rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010, för vilket AFET är behörigt. Genom den strategiska kompassen för säkerhet och försvar 2022, som också hör till AFET:s behörighet, inleddes en översyn av utrikestjänstens krishanteringsmekanismer, bland annat konsulärt stöd och säkerhet på fältet.

Den 15 mars 2023 antog parlamentet en Gusp-rekommendation under ledning av AFET om en utvärdering av utrikestjänstens funktionssätt och ett starkare EU i världen (2021/2065 (INI)). Den omfattar ett brett spektrum av frågor som rör utrikestjänsten, bland annat stödet till EU:s krishanteringscentrum när det gäller att samordna insatserna från EU:s och medlemsstaternas ambassader och delegationer och de tjänster som de erbjuder EU-medborgarna i kristider.

Enligt kommissionens förslag ökas utrikestjänstens (inbegripet dess krishanteringsstrukturer och EU-delegationer) delaktighet, så att det konsulära skyddet kopplas samman med utrikestjänstens utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska roll när beslut fattas på grundval av bedömningar, kontakter med tredjeländer, användning av militära resurser och andra typiska delar av Gusp/GSFP.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott beakta följande:

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv
Skäl 24a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(24a) Medlemsstaterna ska se till att informationen till medborgarna om konsulärt skydd är lättillgänglig och aktuell. I detta avseende bör EU-

medborgarna få utsända och kontextualiserade meddelanden som rör deras rättigheter och hur de kan utövas genom omedelbara aviseringar när de befinner sig i tredjeländer, särskilt vid kristillfällen.

Or. en

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv
Skäl 26

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(26) Effektiv samordning är avgörande för att säkerställa en verkningsfull krishantering. För att säkerställa en sådan samordning bör medlemsstaterna stödjas av utrikestjänstens krishanteringscentrum och kommissionens centrum för samordning av katastrofberedskap. Samordnad krishantering på unionsnivå är särskilt viktig i de situationer som kräver evakuering, för att säkerställa att det tillgängliga stödet tillhandahålls på ett effektivt sätt och att tillgänglig evakueringskapacitet utnyttjas på bästa sätt. Av detta skäl bör ***information*** om tillgänglig evakueringskapacitet delas i god tid, även vid räddnings- och evakueringsinsatser med militära tillgångar.	(26) Effektiv samordning är avgörande för att säkerställa en verkningsfull krishantering. För att säkerställa en sådan samordning bör medlemsstaterna stödjas av utrikestjänstens krishanteringscentrum och kommissionens centrum för samordning av katastrofberedskap. Samordnad krishantering på unionsnivå är särskilt viktig i de situationer som kräver evakuering, för att säkerställa att det tillgängliga stödet tillhandahålls på ett effektivt sätt och att tillgänglig evakueringskapacitet utnyttjas på bästa sätt. Av detta skäl bör ***relevant förstahandsinformation, exempelvis*** om tillgänglig evakueringskapacitet***,*** delas i god tid ***för att göra det möjligt att reagera snabbt och effektivt***, även vid räddnings- och evakueringsinsatser med militära tillgångar. ***I detta avseende bör utrikestjänsten kunna ta emot automatisk och kontinuerlig information från medlemsstaterna om situationen i tredjeländer.***

Or. en

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv
Skäl 34a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(34a) En lämplig ökning av utrikestjänstens budget bör beviljas, utöver inkomsterna från medlemsstaternas återbetalningar, för att garantera ett korrekt genomförande av ansvaret för att tillhandahålla bistånd och/eller skydd till EU-medborgarna. Effekterna av ständiga kriser och konflikter i hela världen kan medföra en risk för att medlemsstaternas konsulära skydd och/eller bistånd överbelastas, särskilt i tider av större kriser. Utrikestjänsten och unionens delegationer, som har tagit på sig en allt större roll i detta avseende, har spelat en central samordnande roll på fältet.

Or. en

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 4
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 11 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(2a) Utrikestjänsten och unionens delegationer ska tilldelas de ytterligare ekonomiska resurser och personalresurser som krävs för att täcka omkostnaderna och den ytterligare övergripande administrativa arbetsbördan.

Or. en

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 4
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 13 – punkt 4a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	4a. Medlemsstaterna ska öka situationsmedvetenheten hos unionens delegationer i tredjeländer, bland annat genom att regelbundet utbyta uppdateringar av riskbedömningar och eventuella hot mot EU-medborgarnas säkerhet.

Or. en

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 4
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 13 – punkt 5a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	5a. Utrikestjänsten ska i nära samarbete med medlemsstaterna tillhandahålla konsulär krisberedskaps- och krishanteringsutbildning till unionens tjänstemän och medlemsstaternas diplomatiska och konsulära personal.

Or. en

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 5
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 13a – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
2. Vid behov får medlemsstaterna bistås av gemensamma konsulära grupper bestående av experter från medlemsstaterna, särskilt från medlemsstater som inte är representerade i det tredjeland som drabbats av krisen, och från utrikestjänsten och kommissionens avdelningar. Gemensamma konsulära grupper ska vara tillgängliga för snabb utplacering i tredjeländer som drabbats av en konsulär kris. Deltagandet i gemensamma konsulära grupper ska vara frivilligt.	2. Vid behov får medlemsstaterna bistås av gemensamma konsulära grupper bestående av experter från medlemsstaterna, särskilt från medlemsstater som inte är representerade i det tredjeland som drabbats av krisen, och från utrikestjänsten och kommissionens avdelningar. Gemensamma konsulära grupper ska vara tillgängliga för snabb utplacering i tredjeländer som drabbats av en konsulär kris. Deltagandet i gemensamma konsulära grupper ska vara frivilligt. ***Utrikestjänsten och kommissionen ska stödja dessa experters och de gemensamma konsulära gruppernas beredskap.***

Or. en

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 5
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 13a – punkt 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
4. När medlemsstaterna tillhandahåller bistånd får de***, om så är lämpligt, söka*** stöd från unionsinstrument såsom utrikestjänstens krishanteringsstrukturer och dess krishanteringscentrum***, via*** centrumet för samordning av katastrofberedskap som inrättats genom artikel 7 i beslut nr 1313/2013/EU, unionens civilskyddsmekanism.	4. När medlemsstaterna tillhandahåller bistånd får de ***erhålla*** stöd från unionsinstrument såsom utrikestjänstens krishanteringsstrukturer och dess krishanteringscentrum***.*** ***Medlemsstaterna får också involvera*** centrumet för samordning av katastrofberedskap som inrättats genom artikel 7 i beslut nr 1313/2013/EU, unionens civilskyddsmekanism ***och, om så är lämpligt, EU:s uppdrag och insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken***.

Or. en

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 6
Direktiv (EU) 2015/637
Kapitel 2a – artikel 13b – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
1. Minst en gång om året ska medlemsstaterna förse ***kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor*** och ***säkerhetspolitik*** med följande information:	1. Minst en gång om året ska medlemsstaterna förse ***utrikestjänsten*** och ***kommissionen*** med följande information:

Or. en

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 6
Direktiv (EU) 2015/637
Kapitel 2a – artikel 13c – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
1. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att informera sina medborgare om deras rätt enligt artikel 20.2 c i EUF-fördraget***.*** ***Det kan*** särskilt ***handla om*** följande ***åtgärder***:	1. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att informera sina medborgare om deras rätt enligt artikel 20.2 c i EUF-fördraget***,*** särskilt ***genom*** följande:

Or. en

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 6
Direktiv (EU) 2015/637
Kapitel 2a – artikel 13c – punkt 1 – inledningen – led a

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
a) Återgivande av artikel 23 första meningen i EUF-fördraget på nationella pass.	***utgår***

Or. en

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 6
Direktiv (EU) 2015/637
Kapitel 2a – artikel 13c – punkt 1 – inledningen – led c (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	c) Utveckling av automatiska aviseringssystem, såsom system för korta meddelanden via telefonnät, för att förse alla EU-medborgare med grundläggande kontaktuppgifter för konsulärt skydd vid ankomsten till ett tredjeland samt varningsmeddelanden i händelse av en kris.
	Medlemsstaterna får dessutom återge artikel 23 första meningen i EUF-fördraget på nationella pass.

Or. en

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 9
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 16b – inledningen

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
Medlemsstaterna ska säkerställa att icke-företrädda medborgare har tillgång till ***ett effektivt*** rättsmedel enligt nationell rätt om deras rättigheter enligt detta direktiv	Medlemsstaterna ska säkerställa att icke-företrädda medborgare har tillgång till ***klagomålsmekanismer och effektiva*** rättsmedel enligt nationell rätt om deras

kränks.	rättigheter enligt detta direktiv kränks.

Or. en

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv
Artikel 1 – led 10
Direktiv (EU) 2015/637
Artikel 19 – punkt 3 – stycke 1

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
3. ***Tidigast [åtta*** år efter den sista dagen för införlivande av ändringsdirektivet] ska kommissionen genomföra en utvärdering av detta direktiv och lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten till Europaparlamentet och rådet.	3. ***Senast [fem*** år efter den sista dagen för införlivande av ändringsdirektivet] ***och därefter vart femte år*** ska kommissionen genomföra en utvärdering av ***införlivandet och tillämpningen av*** detta direktiv och lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten till Europaparlamentet och rådet***, inbegripet eventuella överträdelser av rättigheterna enligt detta direktiv***.

Or. en